

Iz celjskega okrožja

Nesreče

Voz zlomil tlinik posestniku. Janez Kozinc, posestnik od Sv. Primoža pri Sevnici ob Savi, je vozil steljo iz gozda. Na strmini se je voz prekučnil in je pokopal pod seboj 27 letnega gospodarja in očeta dveh otrok. Na obupne klice njegove žene so prihiteli sosedje in dvignili izpod voza nesrečnega, ki jim je pa že v rokah izdihnil. Ogrodje voza mu je zlomilo tlinik. Z nesrečo družino sočustvuje vsa okolica.

Razno

Častna občana. Občina Nova cerkev pri Celju je imenovala za svoja častna občana: senatorja Franca Smodeja in senatorja Alojza Mihelčiča.

Nepošten občinski tajnik. V noči na 25. november je bilo vlomljeno v občinsko pisarno na Topolščici. Vlomilec je odstranil železni križ, prišel v notranjost in je izmaknil iz zaklenjene omarice 4500 din. Orožniki so prijeli občinskega tajnika okradene občine Jožefa Berložnika iz Šoštanja, ki je priznal zločin pod težo dokazov. Pri njem so še dobili 2900 din. Po lastnem priznanju so ga prisilili k nepoštenemu dejanju dolgov.

Kmečka zveza

V Celju je bilo predzadnje nedeljo, 19. novembra, zborovanje Kmečke zveze za celjski okraj. Zborovanja, ki je bil občni zbor Okrajne kmečke zveze za okraj Celje, so se udeležili poleg delegatov krajevnih KZ tudi senator g. A. Mihelčič, hmeljarski nadzornik ing. Dolinar, šolski nadzornik g. Rustja in še nekateri drugi.

Predsednik OKZ g. Turnšek, ki je zborovanje vodil, je v svojem govoru poročal o vzajemnem delovanju KZ s Kmetijsko zbornico, o njenih naporih za znižanje cen cementu, umetnih gnojil in raznih drugih pereh vprašanj, tičočih se našega kmeta.

G. Bantan je kot zastopnik glavnega odbora KZ iz Ljubljane v svojem govoru poudarjal pozitivno delo Krajevnih KZ v celjskem okraju, kjer KZ še ni prišla do pravega razmaha.

Temu je v glavnem krivo nerazumevanje naših ljudi za to našo organizacijo in ker so skoro vsi sposobnejši ljudje preobloženi z delom v raznih drugih, že od prej vpeljanih organizacij, ki jih je zlasti v našem okraju zelo mnogo. (Opomba dopisnika.)

G. Bantan je poročal tudi o akciji za odškodnino vojaške uprave za živino za časa orožnih vaj in o brezplačnem zdravljenju te živine.

Na zborovanju se je med drugim poudarila potreba po prirejanju posebnih tečajev, na katerih bi se kmečki fantje usposabljali za zdravljenje živine. Ti tečaji so gotovo zelo važni in naj bi pač čimprej prišli do uresničitve.

Razpravljalo se je tudi o težkem položaju našega kmeta z ozirom na znatno podražitev raznih industrijskih izdelkov in drugih stvari, ki jih mora sedaj drago kupovati. Četudi so se dvignile cene raznih kmečkih pridelkov, to kmetu ne koristi dosti, ker je bil letos radi slabe letine pridelek zelo pičel. Ponekod krompirja in fižola niti za spomladansko saditev ne bo in ga bo moral naš kmet spričo nastale druginje drago plačevati. Vprašanje nastane, če bo to sploh mogoče, ker ne bo sredstev za to.

Opozarjalo se je tudi o potrebi ustanovitve vodnih zadrug, ki bi skrbale in opozarjale oblasti na potrebo regulacije raznih rek in manjših pritokov, posebno Hudinje, Voglajne in Boljske. Skrbeti pa bi morale tudi za vzdrževanje že opravljenih regulacij.

Govorilo se je o potrebi spremenitve lovskega zakona ter o hmeljarskem zakonu, ki bo mogoče že letos stopil v veljavo.

Pri volitvah so bili izvoljeni sledeči gg.: kot predsednik Turnšek Pongrac, v ostali odbor pa M. Rebov iz Čreta, Goršek iz Vojnika, kmetijski referent Sitar, Šumaj iz št. Jurja, dr. Zdravko Kalan, Franjo Prisan iz Petrovč, Goršek iz Frankolovega, Antropa, inž. Dolinar in F. Dimec.

Rajnim spomin

25 letni fant smrtno ponesrečil v planinah. V Robanov kot v Zg. Savinjski dolini sta se podala 24. novembra na lov Robanova Tinče in 25 letni Rafko iz Solčave. Krog 11. ure dopoldne sta dospela do Žigovca. Rafko je vsekaval na zaledenem najbolj nevarnem mestu z derezami stopinje, Tinče pa je nosil obe lovski puški in mu sledil. Pri vsekavanju stopinj je Rafko nenadoma omahnil, padel v 50 m globok prepad in obležal mrtev. Tinče se je po strašni nesreči vrnil domov in popeljal na mesto nesreče brate in sosedo Govca. Reševalci so prišli z velikim naporom do smrtno ponesrečenega, katerega so prenesli na dom in je bil zadnje nedeljo v Solčavi med veliko udeležbo kot obče priljubljen fant pokopan. Robanov Rafko se je pred nedavnim vrnil z orožnih vaj in je bil ljubljenec domačih in posebno še dobre matere, katera je zgubila v svetovni vojni moža. Rajnemu Rafku bodi Vsemogočni milosten sodnik, preostali nam iskreno sožalje!

Braslovče. Žalostno so zapeeli zvonovi naše cerkve v petek, 24. novembra, ter naznanjali, da je umrl cerkveni ključar naše farne cerkve Franc Koder, p. d. Pirhov ata, kakor so ga navadno imenovali. Bil je vsestransko priljubljen, miren in tih človek, zanimal se ni za današnji svet, ampak je bila njegova skrb za gospodarstvo in za cerkev. Saj je bil skrben gospodar in dober oče svoji družini, ljubitelj sv. Evharistije, katero je vsako prvo nedeljo prejemal. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb v nedeljo, dne 26. novembra. Spavaj sladko, Pirhov ata, naj Ti bo zemljica lahka, katero si tako ljubil! — Ostalim naše sožalje!

Prireditve in dopisi

Požela. V Prosvetnem domu je vedno bolj živahno. Vsak torek zvečer so redni fantovski sestanki, ob drugih večerih se pa vrše vaje za dramo »García Morena«, katera se bo vprizorila 3. decembra točno ob treh popoldne. — V torek, 5. decembra, popoldne pa bo naš oder obiskal Miklavž, ki bo vse dobre obdaril. — Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, pa bodo dekleta priredile malo akademijo in bodo vprizorile igro »Sv. Ljudmila«. — Na Stefanovo, 26. decembra, bo pa velika loterija s krasnimi dobitki. Srečke so po 3 din.

Galicija pri Celju. Letos smo imeli izredno veliko sadja, toliko ga menda še nikoli ni bilo v našem kraju. Mnogo je bilo zlasti hrušk in češpelj, za katere pa ni bilo povpraševanja in tudi cene so bile zelo nizke. Več povpraševanja je za namizna jabolka, ki se plačujejo po 2.50 din kg. Največ jabolk je pokupil pri nas trgovec Mikuš iz Šmartne ob Paki. Zelo malo pa je pri nas letos sena, krompirja in fižola. Dobro pa je obrodila ozimna, zlasti ječmen. Rudnik v Socki bo za dva meseca ustavil obratovanje ter bo to zopet občuten udarec za naše ljudi.

Vem, kaj je moje prvo opravilo: danes priloženo položnico bom takoj napisal in poslal 32 din za celoletno naročnino!

Društvene vesti

Pobrežje. Prosvetno društvo, dekliški krožek in fantovski odsek priredijo na narodni praznik, 1. decembra, v Slomšekovem domu akademijo. Na sporedu so zanimive točke ter vabimo vse naše Pobrežane, da se te proslave udeležijo v obilnem številu. Pričetek ob štirih popoldne. — Vstopnina običajna.

Hoče. Kakor vsako leto, pride tudi letos k nam Miklavž, in sicer v nedeljo, 3. decembra, ob treh popoldne in ob pol osmih zvečer v Slomšekovem domu. Najprej nam bo Prosvetno društvo postreglo s prav zanimivo in res smeja polno burko. Potem pride Miklavž z darili, ki se sprejemajo v garderobi. V odmorih tamburaši.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 8. decembra, na praznik Brezmadežne, priredi Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah prelepo igro iz rimskih časov v petih dejanjih z naslovom »Vestalka«. Pred igro pa bo Miklavž obiskal otroke Marijinega vrtca in jih bo obdaril.

Sv. Urban pri Ptuj. Dekliški krožek priredi v nedeljo, 3. decembra, ob treh popoldne v farnem domu zelo smešno in poučno igro »Izgubljeni raje«.

Velika Nedelja. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 3. decembra, Miklavžev večer. Na sporedu je tudi šaljiva igra »Paragraf 13«. — Darila prinesite v dvorano pred pozno sv. mašo.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. V nedeljo, 3. decembra, ob štirih popoldne priredi Prosvetno društvo v Slomšekovem domu Miklavžev večer. Na sporedu je igra in obdarovanje. Darila se med tednom sprejemajo v trgovini žitnik, v nedeljo pa v Slomšekovem domu.

ZASEDANJE KMETIJSKE ZBORNICE V LJUBLJANI

Kmetijska zbornica za dravsko banovino je pod predsedstvom g. Martina Steblovnika podala obračun svojega delovanja dne 24. in 25. novembra. Iz poročil je razvidno, da je zbornica za potrebe našega kmetijstva storila marsikaj, kar naša javnost ne ve. Tako je zbornica preprečila prepoved izvoza črnega gabra in smrekovega lubja, izdelala je primerne kupoprodajne vzorce za prodajo lesa, posredovala je izvoz vina in fižola. Zidava silosov, ki so za izvoz sadja neobhodno potrebni, se je pa zavlekla, baje zato, ker mestni občini v Ljubljani in Mariboru nista pokazali za stvar dovolj zanimanja. Potom zbornice se je doseglo, da se pri uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov šteje 8 ha gozda za 1 ha orne zemlje, kar je izredne važnosti za gozdnate predele Slovenije. Dosežena je bila pocenitev cementa za kmeta na ta način, da bo imel vsak kmet pravico do povračila državne trošarine na tisti cement, ki ga porabi za ureditev svojega gnojlišča in gnojnične jame. Z državno intervencijo naj se odpravi nesorazmerje med cenami umetnih gnojil in cenami kmetijskih pridelkov. Mnogi predeli Slovenije že od nekdaj hudo trpe zaradi pogostnih povodnj, ki so letos v maju in juniju vnovič prizadele nad 35 milijonov dinarjev škode. Za prizadete kraje naj se odplijejo davki in vpoštevajo naj se tudi skupne prijave občin.

Zahtevalo se je maksimiranje občinske trošarine, prosto zamenjavo vina za vse pridelke in okraje ter to, da mora plačevati trošarino kupec. Zbornica je sestavila tudi načrt uredbe za zavarovanje vinskih imen. Reševanje prošelj za breztrošarinski sladkor naj se poenostavi in prenese na banovino.

Poleg naštetega je zbornica na merodajna mesta poslala mnogo načrtov raznih zakonov, uredb, naredb, predpisov itd. Zavzela se je za revizijo lovskega zakona. Na merodajnih mestih je zbornica poudarjala pomanjkljiv pouk kmetijstva v ljudski šoli ter sestavila v ta namen potrebne učne načrte. Potrebno je za Slovenijo ustanoviti kmetijsko srednjo šolo, za kar je itak že dano pooblastilo v finančnem zakonu.

Po sprejetju proračuna za leto 1940 se je razvila obsežna razprava glede stalnih povodnj in drugih nezd, ki povzročajo slovenskemu kmetu leto za letom tako ogromno škodo.